

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра міжнародних відносин і суспільних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету тваринництва та водних біоресурсів
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
Руслан КОНОНЕНКО
05 . 2024 р.

“СХВАЛЕНО”
на засіданні кафедри міжнародних
відносин і суспільних наук
Протокол № 9 від 17 квітня 2024 р.
Завідувач кафедри
Вікторія ХВІСТ

”РОЗГЛЯНУТО”
Гарант ОП Технологія виробництва
та переробки продукції тваринництва
Гарант ОП
Наталія ПРОКОПЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ ТА ЕТНОКУЛЬТОРОЛОГІЯ
Частина ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Галузь знань 20 – Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 204 Технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітня програма: Технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Факультет: Тваринництва та водних біоресурсів

Розробник: доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, кандидат історичних наук, доцент Кравченко Наталія Борисівна

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Історія української державності»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	204 –Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>Обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	60	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2024-2025 н.р.	
Семестр	1	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	15 год.	
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	30 год.	-
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення історії української державності у вищій школі є:

- розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців;
- виховання патріотичних і морально-етичних переконань фахівця, причетності до розбудови української державності;
- набуття фахівцями навичок роботи з історичними джерелами та літературою, наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей історичного розвитку;

- вироблення умінь застосовувати набуті знання з історії української державності у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій.

Курс історії української державності виходить з необхідності розв'язання таких завдань:

- використання новітніх здобутків історичної науки у викладанні вітчизняної історії;
- підвищення наукового і виховного рівня викладання;
- забезпечення реалізації в навчальному процесі принципів історизму і об'єктивності в оцінці фактів, явищ, подій;
- гуманістичної спрямованості історичної освіти, орієнтованості її на пріоритет загальнолюдських цінностей;
- досягнення наступності в історичній освіті на етапі вищої школи у порівнянні з загальноосвітньою школою.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л			с	лаб	інд	с.р.	л		с	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Українська державність: витоки, форми, тенденції														
Тема 1. Вступ до курсу «Історія української державності»	1	2	2											
Тема 2. Генеза української	2	4	2	2										

державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка														
Тема 3. Латентний період українського державотворення: різноманітність і суперечливість трактувань	3	2		2										
Тема 4. Українська національна боротьба (середина ХУІІ століття).	4	4	2	2										
Тема 5. Козацько-гетьманська держава: проблеми наукового переосмислення	5	4	2	2										
Тема 6. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в ХІХ ст.	6	2												
Тема 7. Нові тенденції в суспільно-політичному житті України на початку ХХ століття	7	4												
Разом за змістовим модулем 1		16	8	8										
Змістовий модуль 2. На шляху до відродження державності (ХХ-поч.ХХІ ст.)														
Тема 1. Еволюція українського державотворення в 1917-1920 рр.	8	4	2	2										
Тема 2. Радянська форма державності в Україні в умовах тоталітаризму	9	4	2											
Тема 3. Україна і Друга світова війна: нова парадигма	10	4		2										
Тема 4. Зміни в політичному житті України (др. пол.40-80-ті роки ХХ століття)	11	4												
Тема 5. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991р.)	12	4		2										

Тема 6. Агропромисловий комплекс України	13	4											
Тема 7. Україна і світ: геополітичний фактор в історичній ретроспективі	14	4	2										
Тема 8. Перспективи української держави в XXI столітті	15	4	1	1									
Разом за змістовим модулем 2		14	7	7									
Усього годин		30	15	15									
Курсовий проект (робота) з _____			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(якщо є в робочому навчальному плані)													
Усього годин													

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методичне заняття	
2	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези і докази	
3	Русь в українській та світовій історії	2
4	Українські землі в складі іноземних держав XIV– I пол. XVII ст.	2
5	Українська державність в другій половині XVII ст.	2
6	Функціонування державних механізмів на українських землях у XVIII ст.	2
7	Суспільно-політичний рух в Україні у XIX ст.	
8	Змагання національно-демократичних сил за українську державність (поч. XX ст.)	
9	Боротьба за відновлення державності українського народу (1917–1920 рр.)	2
10	Національно-державне будівництво у міжвоєнний період	
11	Боротьба за українську державність на Західноукраїнських землях у 20–30-х роках XX ст.	
12	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни	2
13	Україна на шляху до незалежності: суспільно-політичні трансформації (1945–1991 рр.)	
14	Теорія і практика державного будівництва в умовах незалежності України	2
15	Українська держава на сучасному етапі	1

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методичне заняття	2
2	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези і докази	2
3	Русь в українській та світовій історії	2
4	Українські землі в складі іноземних держав XIV– I пол. XVII ст.	2
5	Українська державність в другій половині ХУІІ ст.	2
6	Функціонування державних механізмів на українських землях у ХVІІІ ст.	2
7	Суспільно-політичний рух в Україні у ХІХ ст.	2
8	Змагання національно-демократичних сил за українську державність (поч. ХХ ст.)	2
9	Боротьба за відновлення державності українського народу (1917–1920 рр.)	2
10	Національно-державне будівництво у міжвоєнний період	2
11	Боротьба за українську державність на Західноукраїнських землях у 20–30-х роках ХХ ст.	2
12	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни	2
13	Україна на шляху до незалежності: суспільно-політичні трансформації (1945–1991 рр.)	2
14	Теорія і практика державного будівництва в умовах незалежності України	2
15	Українська держава на сучасному етапі	2

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферативні повідомлення;
- індивідуальні творчі завдання.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

- інші види.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферативні повідомлення, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3386>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Бойко О.Д. Історія України: Посібник для студентів вищих навч. закладів. К.: Академвидав, 2018. 655 с.

2. Борисенко В.Й. Курс української історії: 3 найдавніших часів до ХХ століття. Навчальний посібник. К.: Либідь, 1996. 616 с.
3. Борисова О. Климов А. Історія української державності: підручник для вищих навчальних закладів: у 2-х томах. К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. Том 1. (Давні часи, Середньовіччя. Нова доба). 344с.
4. Борисова О. Климов А. Історія української державності: підручник для вищих навчальних закладів: у 2-х томах. К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. Том 2. (1917-2017рр.). 464 с.
5. Дещинський Л.Є. Історія України та її державності. Курс лекцій: Навч. посібник Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2009. 476 с.
6. Дорошко М. Історія України: знакові події та особистості. Київ: ТОВ «ОСНОВА-ПРИНТ ПЛЮС», 2021. 472 с.
7. Єрмолаєв В. М. Історія держави і права України: підручник. Харків: Право, 2021. 472 с.
8. Іванченко Р. П. Історія без міфів: бесіди з історії української державності. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2014. 624 с.
9. Кравченко Н.Б. Аграрне підприємництво в Україні: історичний аспект (кн.80-х - сер. 90-х рр. ХХ століття). К: НУБіП, 2016. 224 с.
10. Кравченко Н.Б. Гібридна війна Росії проти України (1991-2021рр.). К.: НУБіП України, 2022. 158с.
11. Пасічник М. С. Історія України та її державності: конспект лекцій. Львів: Укр. акад. друкарства, 2011. 759 с.
12. Світлична В.В. Історія України: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів . К.: Каравела, 2004. 408с.
13. Хвіст В.О. Історія української державності: практикум. К.: ЦП «Компринт», 2017. 520 с.
14. Шевчук В.П. Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій: Навчальний посібник. К.: Либідь, 1999. 479 с.

Інтернетні ресурси

1. www.litopys.org.ua
2. www.history.org.ua
3. www.nbuv.gov.ua
4. www.nplu.org.ua
5. www.iananu.kiev.ua
6. www.istpravda.com.ua/tags/tag_історія+України/
7. likbez.org.ua/
8. www.ukrainehistory.narod.ru/
9. www.novamova.com.ua
10. www.iananu.kiev.ua